

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus MAI 2020

Algamas on lehekuu. Kirikukalendris on kuu juhtsõnaks valitud Psalmi 110 esimene salm: *Istu mu paremale käele, kuni ma panen su vaenlased su jalgealuseks jüriks!*

Elame keerulisel ajal. Aasta alguses uuele aastale mõeldes tehakse plaane, tehakse märkmikusse sissekandeid. Eelmisest aastast kirjutatakse ümber kallite inimeste sünnipäevad, et neid saaks varakult ette valmistama hakata ja et jõuaks olulistele sündmustele. Ja siis tundub, nagu oleks kõige jaoks aega liiga vähe, tuleb teha valikuid, ümber tõsta kokkusaamisi, nihutada kellaaegu. Kõik see tundub olevat nii loomulik ja võimalik ja vajalik. Me planeerime aega, meile tundub, et see on meie aeg, meie päralt.

Ja siis äkki, ühest hetkest, ei ole meil enam kusagile kiire. Me oleme saanud võimaluse tunnetada Jumala aega, oleme Tema meelevallas. See paastuaeg võiks jääda meile meelde, kui kogu maailm vakatas, lõpetas prassimise, rassimise, peod ja pillerkaaritamise. Tänavatel kostus vaikus. Maailmas valitses rahu, sõjategevus peatus.

Ülestõusmispühad möödusid vaikus, inimtühjades kirikutes mängis orel ja kirikuõpetajad kinnitasid Issanda haualt saabunud naiste sõnu: „Kristus on üles tõusnud surnuist!” Kodudes me vastasime teleülekandele, sotsiaalmeedia postitusele: „Ta on tõesti üles tõusnud!”.

Me oleme jäänud kodudesse lõksu. Iga päev ootame uusi sõnumeid, ootame häid sõnumeid, et Jumal ei ole meid maha jätnud, Ta on meie kõrval, eriti meie katsumustes, meie meeletehes, meie valudes.

Kui valgus, soojus ja päike saavad võitu tänase päeva vaenlasest – koroonaviirusest, las olla siis meie esimeseks sihiks mitte kauplus või ilusalong, vaid kirik. Janunegu meie hing mitte meelelahutuse, vaid värsket vee – Eluvee – järele.

Meile on antud aeg – aeg kaelustamisest hoiduda, aeg järele mõelda ja mis kõige olulisem: välja sõeluda see, mis tegelikult ka eluks vajalik on.

Lehekuu viimasel päeval tähistab Kirik Nelipüha, oma sünnipäeva. Ehk annab Jumal meile siis võimaluse kaelustamiseks.

Õnnistust ja hoidmist!

Küllike Valk
Abipraost

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA MAIS

Eesti Vabariigi siseministeeriumi usuasjade osakond saatis juhtnõõrid kogudustele eriolukorrast tingitud liikumisvabaduse piirangute ajal.

Enne eriolukorra lõppu on pühakojad tavapäraseks jumalateenistusteks suletud. Kui tegemist on maksimaalselt piiratud osalusega, on inimeste viibimine kirikuruumis lubatud. Ettevaatuse- ja ohutusabinõuetest lähtudes tuleb jälgida vahemaad ja olla veendunud, et selles ruumis olevatel inimestel ei esine haiguse sümptomeid. Võimalusel võta kaasa oma lauluraamat.

Eesti Vabariigi Valitsuse otsusega 24. aprillist 2020 on pikendatud koroonaviiruse levikust tingitud eriolukorda kuni 17. maini (kaasa arvatud).

P, 3. mai kl 12 palvus toomkirikus.

R, 8. mai kl kell 12 palvus Jaani kirikus.

P, 10. mai kl 12 emadepäeva palvus toomkirikus.

R, 15. mai kl kell 12 palvus Jaani kirikus.

P, 17. mai kl 12 palvus toomkirikus.

N, 21. mai kl 18 taevaminemispüha palvus Jaani kirikus.

R, 22. mai kell 12 palvus Jaani kirikus.

P, 24. mai kl 12 palvus toomkirikus.

R, 29. mai kell 12 palvus Jaani kirikus.

P, 31. mai kl 12 Nelipüha palvus toomkirikus.

Eesti Televisioonis kanalil ETV 2 on igal pühapäeval kell 11 saade „Püha päeva palvus.“

3.05.2020 - Eesti Kristlik Nelipüha Kirik

10.05.2020 - Seitsmenda Päeva Adventistide Koguduste Eesti Liit

17.05.2020 - Eesti Kristlik Nelipühi Kirik

24.05.2020 - Eesti Karismaatiline Episkopaalkirik

31.05.2020 - Eesti Evangeelne Luterlik Kirik

Eesti Televisioonis ETV+ kanalil on igal pühapäeval kell 7.30 palvus vene keeles.

3.05.2020 - Eesti Evangeelne Luterlik Kirik

10.05.2020 – Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kirik

17.05.2020 – Seitsmenda Päeva Adventistide Koguduste Eesti Liit

24.05.2020 – Eesti Kirikute Nõukogu

31.05.2020 - Rooma-Katoliku Kirik

Informatsiooni internetis ülekantavatest EELK jumalateenistustest <https://eelk.ee/et/>

LUTERI KIRIK AVAS VEEBIVÄRAVA E-KIRIK

Alates 20. aprillist on avatud Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku (EELK) veebivärv e-Kirik, mis vahendab päevakajalisi ja ühiskonnale orienteeritud kirikuelu uudiseid, -sündmusi ja arvamuskajalisi. Leheküljel asub aadressil [e-kirik.eelk.ee](https://eelk.ee/et/).

„See on paik, kuhu soovime koondada kokku EELK tegevust ja õpetust vahendava ja arvamusi kajastava materjali, mida kiriku sisse ja kirikust välja, kogu ühiskonda, suunata soovime,“ kommenteeris veebilehe avapostituses peapiiskop Urmas Viilma. „Loodan, et e-Kirikus kajastatu saab esindama esmalt EELK õpetuslikke ja ametlikke seisukohti ning neist lähtuvaid arvamusavaldusi. Samas soovin, et e-Kirikus luuakse ruum ja vabadus ka aruteluks ja diskussiooniks sellistes küsimustes ja teemadel, mis aruteluruumi ja -aega parasjagu vajavad.“

e-Kiriku uudiste rubriigis kajastame aktuaalseid kirikuelu sündmusi Eestist ja mujalt maailmast; rubriigis kompass on esindatud EELK ametlikud seisukohavõtud ja kirikujuhtide seisukohad; kõneaine avab kirikuelu päevakajalisi sõlmküsimusi; teemajaotus meie inimesed tutvustab kiriku inimvara ja hingepide juhatab vaimulikku kasvu ergutava ja hingetuge pakkuva materjali juurde. e-Kirik juhatab ka meedias kiriku kohta ilmunud kajastuste juurde – nii eelutvustuste, tsitaatide kui uudistena. Veebilehe päises leiduvad viited kirikukalendri tähtpäevadele, nendega seotud kirjakohtadele, liturgilistele värvidele ja sümbolitele, mis annab lugejale võimaluse oma maailma ja elurütmi korrastada ning ainet oluliste teemade üle mõtiskleda.

EELK ametlikud infokanalid lisaks värsketele veebivärvale e-Kirik on organisatsiooni koduleht eelk.ee koos sellega seotud Facebooki lehe ja Youtube´iga ning ajaleht Eesti Kirik ja selle koduleht eestikirik.ee. 2. aprillil käivitas EELK veebipõhise arutelusaate “Taevas tuleb appi! Vaatlusi maailmale ristiinimese seisukohalt”, mida saab vaadata kiriku sotsiaalmeediakanalites teisipäeviti ja neljapäeviti kell 13.00.

Tagasisidet, arvamusi ja ettepanekuid veebivärava kohta ootame meiliaadressil press@eelk.ee.

Regina Hansen
EELK Konsistoorium
Avalike suhete spetsialist
+372 5191 2995
e-kirik.eelk.ee

KOGUDUSE NÕUKOGU KOOSOLEK KOROONA-AJAL.

Sellekevadine koguduse nõukogu koosolek oli esmalt plaanis pidada 22. märtsil 2020. Kuid ootamatu koroonaviirus tõi plaanidesse muudatused. 13. märtsil kuulutas peaminister välja eriolukorra Eesti Vabariigis ning nõukogu kokkusaamine poleks olnud võimalik. Seega otsustas koguduse juhatus korraldada erakorraliselt nõukogu koosolek elektroonilisena. See tähendab, et kõik nõukogu liikmed said koosolekul osaleda turvaliselt kodus arvuti kaudu. Koosoleku ajaraamid olid 26.-30.03.2020, mil saadeti kõigile e-postiga protokoll ja otsuste eelnõu ning materjalid. Pärast materjalidega tutvumist saatis iga nõukogu liige e-kirjaga vastuse hääletamist vajavate otsuste osas.

Peab tõdema, et nii aktiivse osalemisega on nõukogu olnud esindatud väga harva. Elektrooniliselt osales koosolekul kokku 31 nõukogu liiget ja 5 auliiget.

Nõukogu võttis teadmiseks koguduse tegevuse 2019. a. aruande, kinnitas 2019. a. majandusaasta aruande ja 2020. a. eelarve. 2019. a. ületasid tegelikud tulud ja kulud planeeritud tulusid ja kulusid. Koguduse 2020. a. eelarvesse on planeeritud tulusid 56435,00 € ja kulusid 60451,48 €.

Lühidalt tegevusaruandest:

Koguduse liikmete üldarv on umbkaudselt 2500. Annetajaliikmeid oli 210 inimest ja täiskogu liikmeid on 205. Juhatus pidas kümme koosolekut ja langetas 44 protokollilist otsust. Kogudust teenivad õpetaja piiskop Tiit Salumäe, abiõpetaja Kristo Hüdsi, vikaarvaimulik Kristel Engman, jutlustaja Kalle Jätsa ja abiline Teno Ilves. Muusikatööd juhivad organist-koorijuht Lia Salumäe ja koorijuht Sirje Kaasik. Kirikumees on Jane Madi ja tema abiline on Rita Kattel.

Jumalateenistused armulauaga toimusid igal pühapäeval ja kirikupühadel ning kuu viimasel pühapäeval ka Läänemaa haigla juures asuvas De la Gardie hooldekodus. Kalmistupüha toimus jaanipäeval Haapsalu Vanal kalmistul ja Metsakalmistul.

Laulukoorides laulab ühtekokku 45 inimest. Toomkoor osales Tallinnas Vabariiklikul juubelilaulupeol. Hingehoiutööd SA EELK Haapsalu Perekeskuses juhivad Velda Veia. Lastekiriku tööd juhivad õpetaja Sirje Jätsa koos Maria Straussiga. Jõuluõhtu jumalateenistusel esitasid lastekiriku

lapsed näidendi „Jõulurõõm.“ Noortetööd juhivad Jaanus Kõuts, Mari Kuli ja õp. Kristo Hüdsi. Piibliring „Piibel köögis“ koguneb 1 kord kuus. Kogudusekooli juhivad Karin Teder. Koguduse infokirja Johannese Sõnumid tööd juhivad piiskop Tiit Salumäe ja Karin Teder koos toimetusega. Koguduse kodulehte <http://www.eelk.ee/haapsalu/> hooldab õpetaja Kristo Hüdsi. Kogudusel on FB-leht <https://www.facebook.com/Haapsalukirik/>, mida administreerib õpetaja Kristel Engman. Lääne praostkonna väljaandena ilmus “Scripta Annalia 2019”.

Koguduse 2019. aasta tegevus on kajastatud infokirjas „Johannese Sõnumid“. Kahtlemata oli aasta suursündmus Haapsalu linna 740. aastapäev. Pidulikul jumalateenistusel 18. augustil Haapsalu piiskoplikus toomkirikus loeti piiblit 4 keeles - eesti, soome, rootsi ja saksa keeles. Loeti ette linna asutamisdokument, mille mõtteid kasutasid piiskop Tiit Salumäe oma jutluses ja linnapea Urmas Sukles oma tervituskõnes.

Kokkuvõtte koostas protokollija Lydia Kalda

KUTSE E-LEERIKOOLI.

Ilmselt Sa tead fotode või oma vanemate jutu järgi, et oled kunagi lapsena ristitud. Siis otsustasid seda Sinu eest Su ema ja isa, sest neile oli oluline, et Sind ristitakse. Võibolla käisid Sa lapsena oma vanematega kirikus kaasas, osalesid lastekirikus või lastelaagris. Võibolla oled käinud ka noortetunnis. Võibolla on Sinu ristimine vajunud hoopis unustuse hõlma ja side kogudusega katkenud. See aga ei tähenda, et ristimine oleks kehtivuse kaotanud.

Nüüd oled Sa sellises vanuses, et võid ise otsustada, kas soovid oma sidet kirikuga uuendada. Selleks, et saaksid teha teadliku otsuse, on Sul kindlasti vaja natuke lisateadmisi ja kaaslasti, kellega mõtteid vahetada. Just selleks algab juunis EELK Haapsalu Püha Johannese koguduses uus, noortele suunatud leerikursus, mida peame esmakordselt e-vormis. Kursuse jooksul mõtestame elu ja vaimsust enda ümber läbi kristliku õpetuse. Meile on oluline, et Sa saaksid rääkida oma elamustest ja teemadest, mis on Sulle tähtsad ja otsida koos teistega vastuseid oma küsimustele. Nüüd, seoses meid ohustava viirusega on elu ja selle mõtestamine aktuaalsem kui kunagi varem.

Kursuse pikkuseks planeerime kaks kuud. Palun anna teada, kas oled huvitatud osalema ja kas tahad kutsuda kaasa ka oma sõpru. E-leerikooli võib tulla sõltumata vanusest.

Mingeid eelteadmisi leerikursusele tulijalt ei nõuta ja osalemine ei kohusta Sind kogudusega liituma. Otsuse langetad Sa ise leerikursuse jooksul. Need, kes soovivad, saavad kursuse lõpul toomkirikus vastu võtta leeriõnnistuse.

Kui Sul on küsimusi ja ettepanekuid, siis helistada palun õpetaja Tiit Salumäele, tel. 5280635 või õpetaja Kristo Hüdsile, tel. 56952758.

Registreerimine kuni 15. maini aadressil haapsalu@eelk.ee

JANA REISIMULJED VIETNAMIST JA KAMBODŽAST.

Oleme koos perekonnaga reisinud juba 23 aastat, nendest umbes 15 aastat omal käel. Alustasime Eestist, siis tulid populaarsed puhkepaigad Türgis ja Egiptuses, seejärel palju Euroopa erinevaid riike ning nüüd ka Aasia. Eelmisel aastal külastasime Taid, sel aastal said aga reisisihiks Vietnam ning Kambodža. Kuna meie pere noorim reisisell oli eelmisel aastal vaid 5-aastane, siis pelgasime väga pikka lendu. Eks see kurnav on, kuid teistmoodi Aiasse ei saa. Lend Vietnamsse oli pisut pikem kui Taisse – kodusse sulgemisest hotellitoa ukse avamiseni peab arvestama umbes ööpäevaga. Kuid see eksootika, mis ees ootab, tasub ära.

Meie pere pole kunagi tahtnud veeta puhkust ainult rannas vedeledes. Samas laste olemasolu ei võimalda ka väga seljakotireisimist. Meil on alati olnud tasakaal puhkamise ja ringirändamise vahel. Kuid kuna Aasia on nii teistmoodi, siis enamus ajast me ikka tutvume maaga ja nende eluga. Kolmest nädalast Vietnams ja Kambodžas oli rannas vedelemist minimaalselt. Kuid mida kõike me nägime ja kogesime!

VIETNAM

Vietnami pindala on 331 690 ruutkilomeetrit ning seal elab ligi 100 miljonit inimest. Pealinn on Hanoi, mis asub põhjas. Sinna me ei lennanud, sest seal oli jahe (+12 kraadi). Oma seiklust alustasime 1,134 miljoni elanikuga Da Nangi linnast, mis asub Vietnami keskosas ning on tähtis sadamalinn. Sooja oli seal +22 kuni +24 kraadi.

Erinevatest foorumitest internetis oleme lugenud reisijutte ja –soovitusi kohtadest, mida Vietnamis külastada. Väga kahju, et reisiraamatuid eesti keelde pole tõlgitud – see oleks oluliselt kergendanud vaatamisväärsuste ja huvitavate kohtade külastamiste planeerimist. Vietnamlased inglise keelt väga ei räägi ning need vähesed, kes räägivad (hotellitöötajad ja rohkem vist keegi eriti ei räägigi), kõnelevad kummalise aktsendiga. Ning kuna Vietnamis enamus inimesi kannab nina-suomaske (ei oska öelda, kas nad on harjunud neid kandma või olukorrast tingituna), siis nende inglise keelest maski tagant oli veelgi keerulisem aru saada. Vietnamis pole tuk-tuke, vaid on taksod, mida tellisime otse hotellist. Da Nangist mõned kilomeetrid väljas asuvad kristallkoopad. Päris tore märke ronimine ja Buddha kujudega palvekoobaste külastamine. Usk Vietnamis on valdavalt budism. Ühe kohaliku giidi sõnul on 60% vietnamlastest budistid, 20% katoliiklased, 10% kommunistid ja 10% ateistid. Seda ei oska väga kommenteerida. Taiga võrreldes ei näinud me Vietnamis väga palju templeid. Tais olid templid meeletult kaunid, rahvarohked ja neid oli ka väga palju. Neid pagooide, mida Vietnamis nägime, ei olnud väga palju ja nad olid tagasihoidlikud ja inimtühjad. Jällegi, võib-olla meile lihtsalt tundus nii...

Väga meeldis Hoi An linnake, mis asub Da Nangist 30 km kaugusel, see oli väga armas. Seal käib usin kauplemine, pakutakse tunniseid jõetuure kaluripaadikestega (mida ka meie võtsime) ning üldse oli seal tunne, et aeg on peatunud.

Ühel päeval tegime väljasõidu Ba Na Hillsi mäe otsa. Sinna viis viie kilomeetri pikkune köisraudtee. Kahekümne sõiduminuti jooksul sai imetleda imeilusaid vaateid. Mäe otsas on prantslaste poolt oma kodanikele kunagi rajatud puhkekeskus, kus nad aga puhata ei jõudnudki, vaid pidid selle koha maha jätma. Meie külastuspäevadel oli seal lillefestival. Seal veedetud päev oli nagu muinasjutt, kus oli üks suur lust ja lillepidu imeilusate vaadetega. Üks tuntuim selle mäe vaatamisväärsusi on Kuldne sild, mida hoiavad kaks hiigelkätt. Vaade oli hingemattev!

Edasi Da Nangist lendasime Vietnami lõunaosasse ja nimelt Phu Quoc saarele, mis asub Lõuna-Hiina meres Tai lahes. See on 50 km pikkune puhkesaar, kus saab päevitada, ujuda ja nautida loodust. Loomulikult on seal palju hotelle ja palju turiste. Meie elasime kodumajutuses kohalike keskel, mis oli väga põnev. Kui rääkida Vietnami prügimajandusest, siis see tundub olematu. Prügikaste Vietnamis on vähe ning kui on, siis ole valmis kohtama sulle otsa vaatava või jooksva rotiga või tarakanidega. Kogu prügi visatakse tihti otse maha hunnikutesse või tekitatakse kõnniteele prügikottidest hunnikuid, mille ümbrus õhtuti kubiseb tarakanidest. Phu Quoc`is oli see meie igaõhtune takistusrada, kui läksime ööturule sööma. Ööturudega puutusime esimest korda kokku Tais. See on omaette vaatamisväärsus, ka Vietnamis. Seal toimub meeletu kauplemine ja saab süüa osta erinevate kauplejate käest. Enamus müüjaid on tulnud oma kärudega ja toitudega. Palju mereande ja erinevaid maitseid. Kuna oleme julged maitsete nautijad, siis oleme ööturul palju söönud ja kõhud on õnneks alati korda jäänud. Tean inimesi, kes seda ei julge proovida. Toitudest siis nii palju, et head, kuid...Tais on paremad!

Phu Quoci saarel on palju vaadata. Külastasime pärlikasvandust, kust sai osta sertifitseeritud pärliehteid. Käisime imeilusas valge liivaga rannas (Sao beach), Ho Quoc pagoodis, loomaaias, kus saab ka safarit sõita ning veepargis. Tore oli ka kõrvalasuva Ananassisaare külastamine, kuhu sai Guinnessi rekordiraamatusse kuuluva peaaegu 8 km pikkuse köisraudteega ning kus asub rahvuspark ja veepark. Kurb ja valus oli külastada Cocconout vanglat, mille barakid ning piinamispuurid ja konteinerid siiani on säilinud Vietnami sõjast (1964. - 1973. a) saadik. Vietnami sõda oli erakordselt julm. Selle ajal hukkus miljoneid vietnamlasi. Enne Vietnami sõda, kohe peale II Maailmasõda, toimus Vietnamis Indohiina sõda (1946. - 1954. a). Aastal 1979 tekkis tüli Hiina ja Vietnami vahel, toimusid relvaintsidendid piiril (meie giidi sõnul: ega seal ka praegu rahulik pole). See oli enneolematu sündmus – kommunistlikud riigid omavahel sõjas. Kui peale Vietnami sõda Nõukogude

Liit toetas Vietnamit nii majanduslikult kui pakkus ka sõjalist abi, siis peale majanduse kokkukukkumist 1980ndate keskpaigas ta seda rohkem ei teinud. Siis saabus nälg paljudesse Vietnami kodudesse. 40 aastat kommunistliku ühiskonna ehitamist lõppes läbikukkumisega. Mõeldes sellisele ajaloole tunnen kaasa vietnami rahvale ja mõistan, miks neil on mõnikord mõne asjaga nii, nagu on...

Vietnami viimaseks sihtkohaks osutus lõunapoolne Ho Chi Minh (endine Saigon), kus on soe nagu ka Phu Quoc saarel: +30 kraadi. Ho Chi Minh on riigi suurim linn ja seal elab 9 miljonit inimest (giidi sõnul 10 miljonit). Mulle meeldivad niisugused suured linnad, nad on nagu sipelgapesad. Vietnamis on miljoneid ja miljoneid mopeede. Mulle meeldis väga jälgida neid inimesi mopeedidega, sõites ise kas taksos või bussis. Perekonnad ühel mopeedil (ema, isa ja kaks last), lihtsad inimesed plätudes, koolipoisid või –tüdrukud kahekesi või kolmekesi ühel mopeedil, kantsakingadega ametnikud; mobiiltelefonis sõnumeid toksivad või nendega rääkivad mopeedijuhid, tohutute koormatega sõitvad mopeedid...sajad mopeedid su ümber. Vietnamis (ka Kambodžas) on üle tee saamine üldse problemaatiline. Valgusfoore vähe, kuid isegi siis, kui need on, ega reeglitest väga kinni ei peeta, eriti mopeedijuhid. Märgistatud ülekäigurajad on ei teagi, kelle jaoks. Kui arvad, et sealt saad ohutult läbi, siis eksid, sest sõidetakse kasvõi üle varvaste. Enne reisi olen saanud ühelt inimeselt nõu, kuidas ületada teed Vietnamis ja olen seda nii teinud – pead minema üle tee rahulikus tempos ja pidevas liikumises (ei kiirusta ega jää ka vahepeal seisma), siis oskavad mopeedijuhid su eest ja tagant manööverdada sõita – närvikõdi küll, kuid mitte ühtegi kriimu, seega kõik toimus!

Ho Chi Minh`is külastasime Oopera maja, kus vaatasime Vietnami tuntud bambuse tsirkust, kus 23 noort akrobaati laval etendasid elu Vietnamis, tehes trikke bambusest asjadega bambusest dekoratsioonidel. See oli nii põnev, et meie 6-aastane oli etenduse jooksul kaks korda istmelt alla kukkunud. Mulle aga meeldis veel rohkem Vietnami traditsiooniline vee nukuteater, kus sirmi taga puusadeni vees on 8 inimest, kes liigutavad vee all pulkade peal nukke ning lava külgedel mõlemal pool on rahvuslikel instrumentidel mängivad ja laulvad muusikud, kes ka annavad nukkudele hääled. Elulood, mida nukkudega mängitakse, kirjeldavad lihtsa vietnamlase unistusi, uskumusi ja elu. Nii liigutav oli, et lõpuks kui näitlejad tulid sirmi tagant välja kummardama, siis poetasin väikese pisara.

Ho Chi Minh`ist umbes 80 km kaugusel asub Mekongi jõe delta, mis on väga rikas põllumajanduslik piirkond, kus kasvatatakse palju riisi, kookoseid jms. Väljasõit sinna on peaaegu et kohustuslik. Ühel ekskursioonil koos kahe giidiga sõitsime kolme erineva paadiga väikestel jõgedel, külastasime telliste valmistamise perekondlikku ettevõtet, kookospähklite töötlemise tehast, kookosest maiustuste valmistamise ettevõtet, sõime kala nimega „elevari kõrv“; meile lauldi kohalike laule, sõitsime külas tuk-tukiga ja külastasime kohaliku vietnamlase kodu jms. Sellega kõigega kaasnes tohutu emotsioonide hulk! Vietnam on kontrastide maa, kus näed ja koged kõike...

KAMBODŽA

Kambodža asub samuti Lõuna-Aasias ja seal elab ligi 16 miljonit inimest, kellest 80-90% moodustavad khmeerid. Lugesdes enne reisi Kambodža ajalugu sain teada, et ega sellel maal ja rahval pole kerge olnud. Aastatel 1976-1979 sai Kambodža peaministriks punakhmeeride liider Pol Pot. Punased khmeerid tahtsid tuua Kambodžasse kommunismi ja hävitada selle korra vastaseid. Nelja aastaga oli julmalt tapetud 2-3 miljonit khmeeri (iga neljas inimene). Nende aastatega pandi kõik koolid, haiglad ja muud asutused kinni ja tehti sinna salavanglad, kus piinati ja tapeti inimesi. Hävitati kogu Kambodža intelligents. Kambodžas asuva Choeng Ek territooriumilt on leitud 129 massihauda, kus on piinatud ja tapetud inimeste luud ja koljud. Siiani teavitatakse turiste kohtadest, kus Kambodžas võivad olla lõhkemata miinid või riigi piiril mõni relvastatud konflikt. Ka Siem Reab`i ümbritsevas džunglis arvatakse palju lõhkemata miine olevat.

Ma olin valmis väga vaese maa külastamiseks, sest olen kuulnud, et selle areng on 15-20 aastat maas võrreldes Taiga või muu Aasia riigiga. Siem Reab üllatas väga, sest see oli turistile väga mugavaks ja meeldivaks tehtud. Siem Reab`ist vahetult põhjas asub Angkor, kunagine Kambodža pealinn. Seal asub selle riigi tähtsaim vaatamisväärsus – Angkor Wat, mis oli algselt hinduistlik Višnu tempel, hiljem budistlik tempel. See ehitati Khmeeri impeeriumis 12. sajandi esimesel poolel kuningas

Suryavarman II valitsusajal. Aastal 1431 vallutasid ja rüüstasid siiamlaste sõjasalgad Angkori, mille järel jätsid khmeerid selle maha ja ehtasid uue pealinna. Tühjaks jäänud ja paljaks röövitud Angkor uppus peagi džunglisse. Hilisemad khmeeride põlvkonnad unustasid pikapeale keset metsikut troopikat laguneva Angkori üldse, jäid vaid legendid džunglis asuvast imelisest linnast. Meie giidi sõnul on see kõige suurim budistlik pühakoda maailmas. Alles 1863. aastal avastati see taas ja hakati taastama. Selleks kulub väga palju aega, kuna vahepeal olid mitmed sõjad. Ulatuslikud templite taastamistööd algasid alles 1990. aastatel. Angkor Wat kuulub UNESCO maailmapärandi hulka.

Kambodža ametlik usk on theravada budism, ligi 5% on moslemeid ja kristlasi. Meie peamiseks reisisihiks Kambodžas oli loomulikult Angkori templid. Valisime kahepäevase ekskursiooni. Nendel päevadel tuk-tukiga sõites tutvusime mitmete templitega, millest kõige suurejoonelisemad olid loomulikult 1) Angkor Wat, 2) Angkor Thom, mille imelise templi Bayon'i torne kaunistavad naeratava Avalokiteshvara näokujud ja 3) To Prohm, kus puujuured on kasvanud ümber ja läbi hoonete ja kus oli filmitud „Thomb Raider“ Angelina Jolie`ga peaosas. 400 ruutkilomeetrise alal asuvad tegelikult kümned hinduistlikud ja budistlikud templid. Kahe päevaga saime näha umbes 10 templite kompleksi. Kahuks ei jäänud meile aega sõita kaugematesse.

Üks soovitus: kui on plaanis külastada Kambodža templeid, siis tehke seda kindlasti koos giidiga. Me arvasime, et meil pole giidi vaja. Jah, saab küll lugeda ja ronida omal käel nende kivide ja templite vahel, kuid jääb kaduma tähtis osa ajaloost ning paljude nüansside ja detailidele teatud templi juures ei oska iseseisvalt tähelepanu pöörata. Sellest saime me aru kui Ankor Wat`i juures tuli meie juurde vietnamlane, kes pakkus meil ingliskeelset templi ekskursiooni. Kuna hinnad Kambodžas on päris madalad, siis see giiditasu oli nii väike, et me olime nõus. Peaaegu et 3 tunni jooksul saime tohutult palju teada templi ajaloost ja mütoloogiast ning ka khmeeridest endast, lisaks uurisime Ankor Wat`i templi igat nurgatagust ja seinagraveeringut, mida me omal käel poleks osanud leidagi. See oli nii põnev ja meeletult huvitav! Me olime elevil nendest teadmistest ja emotsioonidest. Giid viis meid läbi kogu ajaloost, me nagu rändasime ajas. Seega, kui saaks templite külastust korrata, siis ma teeksin selle kindlasti koos giidiga.

Üks vaatamisväärsus Kambodžas Siem Reab`ist umbes 40 km kaugusel on üks kohalik küla. Tegelikult on kaks küla, üks on ujuv ja teise majad on ehitatud meetrite kõrgustele vaiadele, et vihmaperioodil mitte uppuda, vaid püsida justkui vee peal. Kuna Kambodžas oli kuivperiood, siis meile soovitati külastada just seda teist küla. Juba tunnise sõidu pikkune teekond tuk-tukiga oli nagu ekstreemne lõbusõit. Esialgu kihutad maanteel ja siis punase mullaga küladele. Külavahel sõitis meist mööda veepaagi auto, mis kastis tolmu meid ja ka meid veega üle. Kujutage ette, milliste punastena me 4-5 tunni pärast tagasi hotelli jõudsime! Küla ise on kuival perioodil väga omapärane. Meie sõitsime esialgu kaluripaadiga ülimaldas jõekesest nendest „nagu jalgadel“ kõrguvestest majadest mööda, kuni jõudsime järvele, kus külastasime krokodillikasvandust. Lugesime meie jalgade all vees ja väljas kokku umbes 10 krokodilli. Üheks maitseelamuseks tahtsin proovida ka krokodilliliha, kuid ... ei julgenud. Tagasi tulime paadiga jõe suudmesse ja tuk-tukiga kihutasime läbi küla hotelli poole tagasi. Kuna oli juba õhtu, siis inimesed kogunesid peredega õhtusöögilaua taha, väikesed lapsed paterdasid alasti ringi, suuremad tulid oma koolivormis kas jala või ratastega koolist koju...ja üldse, see melu päikese loojangu ajal oli kuidagi mõnus.

Siem Reab`is käisime söömas Bar Street tänaval, mis on erinevate söögikohtade tänav. Vana Market ja Ööturg olid siin asjade müümise kohad, mis ei pakkunud söömise võimalust. Elav ja meelelahutus pakkuv Bar Street oli just selleks. Esimest korda oma reisimise ajal saime me igapäevaselt süüa restorani-nimelises kohas, mis pakkus nii eurooplastele itaalia toitu, kuid ka Kambodža traditsioonilisi toite ja seda suhteliselt odavalt. Lapsed said hea meelega lõpuks pizdat, pastat ja hamburgeri maitsta, meie mehega aga nautisime kohalikke toite, ka Tai toite, mille järgi meil isu oli, sest neid me igatsesime juba Taist naasmisest alates. Tai toitu saime nautida ka Vietnamis Da Nangis, kus avastasime Tai söögikohta, kus sai tellida traditsioonilise Tom Yum supi leent ja toorained (mereannid, juurikad, seened, peekon, tofu ja kanalaha) ning hakata laua peal kokkama ehk siis ise keetma endale suppi. Põnev tegevus ja ülimatev tulemus! Ning kogu reisi vältel igapäevane mangosmuuti või -šei! Kuidas ma igatsesin mangosid alates Tai reisist! Jään igatsema aasia toitu.

Niisugune siis meie kolmenädalane reisi oligi veebruaris ja märtsis täis positiivseid emotsioone, põnevust, avastusi, maitseelamusi, päikest, D-vitamiini ja palju-palju muud!

Jana Raag

MEIE ISA PALVE - V SINU RIIK TULGU!

Kui keegi ütleks meile ühe riigi nime, millest me pole seni midagi kuulnud, siis oleks meie esimeseks küsimuseks ilmselt: „Kus see asub?“ Oleme harjunud riiki seostama kindla territooriumiga ja kindla asukohaga. Enamasti kujutleme Jumala riiki tulevikulisena ja teame, et see „asub taevas“. Jeesuse sõnade järgi on Jumala riik juba praegu „meie seas“ ja „meie sees“, ning sedagi kipume mõistma asukohast lähtuvalt: Jumala riik on „meie südames“.

Jumala riigi kujutlemine eelkõige mingi paigana viib meid aga pisut eemale selle tegelikust tähendusest. Uue Testamendi algkeeles kasutatakse Jumala riigist rääkides sõna *basileia*, mille parim eestikeelne tõlkevaste oleks „kuningriik“, täpne tähendus aga „kuninga valitsusvõimu piirkond“. Jumala riik on seega piirkond, valdkond, ala, kus Jumal valitseb kuningana. See tähendab, et rõhk ei ole mitte niivõrd paigal, vaid Jumala valitsusvõimul.

Nii nagu maised kuningad ja muud võimukandjad valitsevad oma rahvast seaduste kehtestamisega ja nõudmisega nendest kinni pidada, nii tähendab ka Jumala valitsemine kuningana eelkõige seda, et Tema valitsusvõimu tunnistajad järgivad Tema kehtestatud seadusi. Kui me palvetame „Sinu riik tulgu!“, siis kõige esimeses järjekorras tunnistame sellega oma valmisolekut täielikult aktsepteerida Tema seadusi ja neile alluda. Alles teises järjekorras palume, et Jumala riik tuleks ka kõigi teiste inimeste juurde, et see leviks meie ühiskonnas, meie kõigi südames ja mõttemaailmas, et me kõik saaksime sellest osa ka igavikus.

Jumala kehtestatud seadustele allumine on vist üks suurimaid probleeme nii kristlaste praktilises usuelus kui ka kristliku sõnumi õiges mõistmises. Kuna seaduskuulekus eeldab ka meie endi panust ja tahtepingutust, siis kipume oma osa üle tähtsustama ja loodame sellega Jumala juures „plusspunkte“ teenida. Kuid seegi on üks Jumala seadustest, et kõik saab meile osaks üksnes Tema armust. Seega paradoksaalsel kombel me hoopis mässame Jumala ja Tema seaduste vastu seda enam, mida tähttähelisemalt me püüame neid järgida.

Kõik palved Meie Isa palves on üksteisega seotud, sest nende kõigi kaudu avab Jumal meile iseenda südame. Kui oleme mõistnud, et Jumal on püha armastus, siis mõistame ka, et Tema kehtestatud seadused on Tema pühaduse ja Tema armastuse väljenduseks. Pühakirjast loeme, et absoluutselt kõik Jumala seadused ongi kokku võetud Suures Armastuskäsus ehk armastuse kaksikkäsus: „Armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma jõuga ja kogu oma mõistusega, ning oma ligimest kui iseennast!”

Jumala seaduste tõeline järgimine tähendab, et me iga üksiku seaduse, juhise või korralduse puhul mõistame, mil viisil selles väljendub Jumala püha armastuse printsiip. Võib isegi ette tulla olukordi, kus meil tuleb formaalselt mõnd Jumala antud korraldust rikkuda, selleks et järgida selle sisemist

mõtet – armastuse käsku. Jumala seaduste kramplik tähttäheleine täitmine annab küll petliku turvatunde, et teeme kõike õigesti ja järgime kõiges Tema tahet, kuid tegelikult on Jumala tahe, et me Tema seaduste kaudu Teda ennast paremini tundma õpiksime ja Talle lähemale jõuaksime. Ainult õigest Jumala tundmisest saab sündida õige kuulekus.

Jumal on väljendanud oma armastust meie vastu sellega, et tahab olla meile Isaks. Meie saame Talle väljendada oma vastuarmastust siiralt paludes „Sinu riik tulgu!“. Püha Johannes ütleb: „See ongi Jumala armastamine, et me peame Tema kāske, ja Tema käsud ei ole rasked.“ Kui me oleme püüdnud igas käsus ära tunda Kāsuandja tõelist loomust ning see äratundmine täidab meid rõõmu ja tänuga, sest Tema loomus meeldib meile, see on kaunis, püha ja aukartustäratav – siis on selliste käskude järgimine meilegi puhas rõõm. Rõõm Jumala seadustest on rõõm Jumalast endast ja näitab, et me Jumalat tõesti armastame. Ja jälle paradoksaalsel kombel muutub meie käskude pidamine siis tõeliselt „tähttäheliseks“, sest me ei saa oma elu pisimateski asjades jätta Talle väljendamata oma tänu ja armastust.

Suure osa sellest, mida Jeesus jüngritele õpetas, moodustavad tähendamissõnad Jumala riigist: millised põhimõtted seal valitsevad, millest see alguse saab, kuidas see levib, kuidas see meieni jõuab. Mõned neist pööravad võib-olla meie kõige üllamad põhimõtted pea peale nagu näiteks tähendamissõna viinamäe isandast Mt 20:1-16. See ei pruugi kokku sobida meie arusaamaga õiglusest, kuid näitab, kui suur on meie Isa arm ja halastus, ning seeläbi hakkame paremini mõistma jumaliku õigluse tegelikku olemust.

See ongi Jeesuse kuulutus kokkuvõtlikult: „Aeg on täis saanud ja Jumala riik on lähedal. Parandage meelt ja uskuge evangeeliumisse!“ Jeesus kutsub meid saama oma Isa riigi kodanikeks ja näitab kätte ka tingimused sinna jõudmiseks: meelearandus ja usk Temasse kui Lunastajasse. Ainult vabadsu patu süüst ja väest teeb meid võimeliseks Jumala seadustele alluma. Kui palume „Sinu riik tulgu!“, siis on see ühtlasi palve kõigi eest, keda Jumal on kutsunud evangeeliumi kuulutajateks. Tegelikult meie kõigi eest, sest meie kõigi ülesanne on kuulutada evangeeliumi, eelkõige sellega, et järgime Tema riigis kehtivaid seadusi.

Karin Teder

SAAME TUTTAVAKS – ANNE VOOREMAA.

Anne Vooremaa kuulub meie koguduse vabatahtlike töötajate hulka rõõmsameelse ja andunud kirikuvalvurina. Korduvalt on ta jaganud Johannese Sõnumites põnevaid lugemiskogemusi ja kirjutanud oma muljetest “Piibel kõõgis” - kogunemistel.

Anne sündis 15. novembril 1975. a. Raplas ja elas esimesed seitse eluaastat väikeses Järvakandi alevis. Vanemate abielu kestis vaid kaks aastat ja siis jäi ema Annet üksi kasvatama.

Kuidas Sa Haapsallu sattusid?

Kuna mul olid sünnitrauma tagajärjel tasakaalu- ja koordinatsioonihäired, suunati mind Haapsalu Sanatoorsesse Internaatkooli 0-klassi. Alguses elasin internaadis ja ema käis mind iga kahe nädala tagant vaatamas. Esimese klassi jõuluvaheajal kolis ema Haapsallu ja sellest ajast olemegi siia elama jäänud.

Mis Su elukutse on?

Olen õppinud Rakvere Pedagoogikakoolis sotsiaalpedagoogiks ja omandanud Tartu Ülikoolis bakalaureusekraadi kirjandus- ja teatriteaduse erialal. Sotsiaalpedagoogina sain töötada paar aastat, kuni poeg Oskari sünnini. Pärast seda ei ole ma kahjuks sobivat tööd leidnud.

Millega Sa vabal ajal tegeled?

Minu suurim kirk on kirjandus. Loen Piiblit, vaimulikku kirjandust, elulugusid, reisikirju, ajalooraamatuid ja ilukirjandust. Sekka loen lastekirjandust, mis mõjub imeliselt helgelt, lausa teraapiliselt. Kirjutan ka enda raamatut, mõnikord luuletusi ja Johannese Sõnumitesse artikleid lugemiselamustest. Mul on alati vähemalt üks raamat öökapi ja teine juba järge ootamas.

Mulle meeldib ristsõnu lahendada ja mälumängu mängida. Meeldib sõbrannaga kohvitassi juures maailma parandada ja filosoferida. Huumor ja naljasoon on mulle oluline. Kogun järjehoidjaid ning raamatuid Haapsalust ja Tartust. Mõnikord kuulan Georg Otsa.

Minu poeg Oskar on juba 16 ja lõpetab kevadel põhikooli.

Kas Sulle meeldib Haapsalu?

Haapsalu linn meeldib mulle väga oma parkide, kohvikute ja romantiliste tänavatega, mis mere äärde välja jõuavad. Meeldivad lossipark, Valge Daami legend ja augustiööd, promenaad ja meri. Kuna armastan lugusid, mis on seotud erinevate paikadega, siis meeldivad mulle lood kuulsatest inimestest, kes on siin elanud ja linnale oma näo andnud.

Millal ja miks liitusid meie kogudusega?

Kirikusse kutsus mind Lea Salumäe, minu varasem klassiõde ja sõbranna alates 1994. aastast. Mind ristiti 10. augustil 2014 vabakoguduses, talitus toimus Valgevälja karjääris. Mõni aasta hiljem kutsuti mind appi toomkirikusse valvuriks. Toomkirikus istudes tunnetasin, et minu koht on siinse koguduse juures. See tunne oli kirjeldamatu. Leeriõnnistuse sain toomkirikus 2018. aasta emadepäeval, 13. mail.

Mida kogudusse kuulumine Sulle annab?

See annab võimaluse kuuluda Jumala perekonda ja samade eluväärtustega inimeste hulka. Jumalateenistustel käimine annab tuge ja jõudu edasiminemiseks ning vaimutoitu terveks nädalaks. Mulle meeldib teenida Jumalat vabatahtliku tööga, oma annete ja võimete kohaselt. Suvel on tore Jaani kirikut valvata ja turistidega tegeleda. Kogudusekoolis käimine annab palju uusi teadmisi teoloogiast, põnevaid arutelusid ja mõttekaaslasid. Olen leidnud koguduse kaudu uusi sõpru.

Mis on Sinu jaoks elu mõte?

Elu mõte on elada kristlikke eluväärtustega kooskõlas. Samuti soovin kirjutada romaani.

Küsitles Maria Strauss

JUHTSALM, MÕTISKLUS JA PALVE.

Aga Jeesus jättis tähele panemata, mida räägiti, ja ütles sünagoogi ülemale:

„Ära karda, usu ainult!“ Mk 5:36

Hirm on inimesele igiomane emotsioon, mis annab talle signaali, et tema elu ähvardab mingi oht – hirm kannustab inimest kas ohule vastu astuma või põgenema. Esimene hirm maailmaajaloos oli nn eksistentsiaalne hirm – esimene inimpaar tundis pärast pattulangemist hirmu Jumala ees ja põgenes. Pärast ühenduse kaotamist Jumalaga muutus maailm inimese jaoks ohtlikuks paigaks: oht ähvardas nii kaasinimeste kui muu Jumala loodu poolt, eelkõige polnud inimene aga enam kaitstud kuradi eest, sest ta ise oli end tema meelevalda andnud. Hirm on seetõttu kõige otsesemalt patu tagajärg, kuid samal ajal ka Jumala kingitud kaitsevahend langenu inimese elu hoidmiseks. Kuna hirm on seotud ohuga, on hirmutunne äärmiselt ebameeldiv. Juba hirm üksi võib põhjustada väga suuri kannatusi.

Jeesus ütleb evangeeliumides korduvalt kõikvõimalikele inimestele kõikvõimalikes ohuolukordades: „Ära karda, usu vaid!“ Usu all mõtleb Ta eelkõige usaldust Jumala ja Tema enda vastu. Ühenduse taastamine Jumalaga pattude andekssaamise läbi ning Tema jäägitu usaldamine peaks täielikult kaotama igasuguse hirmu. Kui me tõesti usume, et Jumalal on kõik võimalik, kui me tõesti usume, et Jumal armastab meid ja soovib meile ainult head – mis põhjust peaks meil veel olema hirmu tunda? Et seda tõeliselt taibata, on vaja põhjalikult sellesse mõttesse süveneda ning eelkõige päev-päevalt

Jumala usaldamist „praktiseerida“.

Hirm on patu tagajärg, hirm kaasneb usaldamatusega Jumala vastu. Miks meie kristlastena tunneme siis hirmu? Väga sageli seetõttu, et ei ole oma elu juhtimist loovutanud Jumalale. Pahatihti kasutame Jumalat omaenda eesmärkide teostamise vahendina. See võib ilmnedagi isegi sellise armastuseo puhul nagu palvetamine oma kalli lähedase pärast, kes on hädas. Palvetame, kuid ikkagi tunneme hirmu: kas Jumal ikka kuuleb meie palvet ja päästab ta sellest hädast? Jumal on sel juhul meile vahendiks, kelle abil püüame saavutada, et asjad toimuksid meie arusaamiste ja soovide kohaselt. Me ei ole valmis usaldama ja tänulikult vastu võtma kõike, mis Jumal meile juhtuda laseb – ei oma kallite puhul, ei iseenda puhul.

Teine peamine hirmu põhjus on soovimatus kannatada, kui Jumal kannatusi meie ellu lubab. Me ei ole nõus taluma füüsilist või hingelist valu, abitust, üksindust, halvaks panu – selle asemel, et julgelt kannatustele vastu astuda teadmises, et ei saa olla nii suurt valu, mida Jumal ei suudaks leevendada, kardame me kannatusi juba ette. Paljude Jumala laste elu on täidetud salajaste hirmudega kõikvõimalike õnnetuste ja hädade ees, mis võiksid neid tabada. See ei oleks nii, kui me suudaksime ja tahaksime oma elu Issandat tõeliselt usaldada.

Võib-olla on meist mõnel elu niivõrd turvaline, et puudub igasugune vajadus hirmu tunda. Siis võiksimme mõelda muretsemisele – see on hirmuga väga sarnane tunne ning signaliseerib samuti usaldamatusest Jumala vastu. Usalduse õppimiseks on ainult üks viis: „Mitte nii, nagu mina tahan, vaid nii, nagu tahad Sina!“ Me peame loovutama kontrolli oma elude üle ja oma tahte Jumalale. Me peame laskma Jumalal olla Jumal ka meie eludes.

**Armas Jumal, meie hea Isa!
Sinu kallis Poeg võitis oma kannatuste läbi
kõik kurja ja kõik ohud,
mis iial võiksid meid tabada.
Mitte keegi ega mitte miski
ei saa meid lahutada Tema armastusest.
Kingi meile tahet ja valmisolekut
kogu meie elu Sinu kätte usaldada:
kõik, mis me oleme,
kõik, mis meil on ja
kõik, mis meile juhtub.
Luba meil tänuga vastu võtta kõik,
mis Sina iial meile kingid –
nii rõõmud kui valud.
Sinule olgu au, kiitus ja tänu igavesti!**

Karin Teder

NATUKE NALJA.

Üks rabi kurdab teisele:

"Tegin poja nimele testamendi — ja tema hakkas kristlaseks!"

Teine rabi: "Mina ka, ja minu poeg hakkas ka kristlaseks!"

Arutavad seda asja ja leiavad, et asi pole õige.

Lähevad Jumala juurde küsima, et mida teha.

*Jumal kuulab ära ja ütleb: "Jaa, mina tegin ka testamendi Poja nimele,
kui Ta maa peal käis, ja Tema hakkas ka kristlaseks!"*

Rabid: "Ja mida Sa siis tegid?"

Jumal: "Uue Testamendi."

KOGUNEMISKEELUST KINNIPIDAMINE KIRIKUS ON LIGIMESEARMASTUSE VÄLJENDUS.

Kristliku koguduse tähtsaim ülesanne kogu maailmas on Sõna kuulutamine ja sakramentide jagamine. Lisaks kuulub koguduseelu juurde erinevate töölõikude tegevus. Nagu meil, nii on ka mujal Euroopa riikides kõik kokkusaamised praeguses eriolukorras keelatud. Meie sõpruskogudused Saksamaal ja Soomes jagasid Johannese Sõnumitele kogemusi uuest olukorrast.

Haaga kogudus Helsingis Uudenmaa maakonnas on seoses koroonakriisiga olnud mitu nädalat muust Soomest eraldatud. Kogudusetöö toimub ka kriisiajal, kuid on muutunud vastavalt olukorrale. Jumalateenistused ja palvused salvestatakse ning avalikustatakse Facebook'i kaudu. Palju tööd tehakse karantiinis olevate vanemate inimeste abistamisel, koguduse vabatahtlikud viivad soovijatele koju söögiabi. Selles osas tehakse aktiivset koostööd Helsingi linnaga. Kogudus elab lootuses, et kriisi tagajärjel muutub midagi paremuse poole, sest igal asjal on hea ja halb pool. Loodetakse, et inimesed mõistavad, kui tähtis on toimiv kogudus ja palve.

Nakkila koguduses peetakse ilma koguduseliikmete kohalolekuta jumalateenistusi, mida saab jälgida interneti kaudu. Koguduse juhtkond ja töötajad suhtlevad liikmetega telefoni ja e-posti teel. Diakooniatöö jätkub eelkõige toiduabi jagamise näol. Koguduse töövormide kohta internetis leiab ajakohast teavet koguduse kodulehelt või Facebook'i lehelt. Koguduse sõnumilehe väljaandmine on edasi lükatud. Meeleolu on siiski positiivne ja tulevikku vaatav.

Turu Miikaeli koguduses toimuvatel jumalateenistustel ja palvustel saab samuti osaleda Facebook'i kaudu. Reaalselt võib koos olla kuni 10 inimest. Diakooniatöötajad viivad vajadusel inimestele toiduabi.

Agricola koguduses Loviisas toimuvad sõnajumalateenistused, ristimised, laulatused ja matused sel moel, et keegi teisi ei ohustaks. Toimitakse vastavalt kirikuvalitsuse antud juhtnõoidele, et ennetada viiruse levikut. Haigena soovitatakse kogudusetööle mitte tulla. Töötajad on telefonitsi olemas kõigi jaoks, kes soovivad oma murest rääkida või abi küsida. Kodukülastused ja hingehoid on asendatud telefonivestlustega. Laste ja noorte kogunemisi ettevaatusabinõuna ei toimu. Ka leerikooli kokkusaamised on edasi lükatud. Kogudus ootab piirangute lõppu, mis võimaldaks kõik tööd ja tegemised taastada endisele tasemele.

Kõigil neljal Soome kogudusel on olemas ka oma YouTube-kanal, kuhu just eriolukorra ajal tehakse tavapärasest rohkem postitusi. Kanalite nimed on: Agricolan suomalainen seurakunta, Turun Mikaelinseurakunta, Haagan seurakunta ja Nakkilan Seurakunta.

Eriolukord paneb fantaasia tööle

Saksa kirikule tuli kogunemiskeeld nagu külm dušš. Pastor Rainer Karstens **Rendsburgi Püha Maarja (St. Marienkirche) kirikust** ei osanud arvata, et nii luteri kui katoliku kirikud nii kuulekalt uute reeglitega kaasa lähevad, sest need tundusid talle ennekuulmatu usuvabaduse rikkumisena. Isegi sõja ajal ei olnud Saksamaal jumalateenistused keelatud. Kui esimene šokk möödus ja koguduse töötajad said aru, kui ulatuslikke piiranguid kogunemiskeeld endaga kaasa toob, siis hakkas väga kiiresti laekuma ideid, kuidas uues olukorras toimida.

Kriisiajal on taas tõusnud telefoni ja kirja roll traditsioonilises mõttes ning samuti kirikukellade tähendus. Hingehoiutööd tehakse telefoni teel, ülestõusmispühadeks said kõik Püha Maarja koguduse liikmed postkasti pühadetervituse. Kõikides Rendsburgi kirikutes helistatakse pühapäeviti kell 10 Meie Isa palve-kelli. Samuti helistatakse tunnikelli ning kasutatakse rohkem erinevaid kellahelina kombinatsioone. Tõusnud on kirikukella tähendus ühendava ja osadust tekitava elemendina.

Teiselt poolt on kogudused kriisiajal aktiveerinud ja edasi arendanud digitaalseid kanaleid: uuendanud kodulehti, hakanud kasutama YouTube'i, instagrami ja muid kanaleid, pastorid on õppinud kasutama videoprogramme, korraldama videokoosolekuid ja telefonikonverentse.

Püha Maarja kirikus toimunud ülestõusmispühateenistust on endiselt võimalik vaadata YouTube'ist: <https://www.youtube.com/watch?v=TX396jgRTWU>

Piiblisalmid kirikuseinal

Rendsburgi St. Jürgeni koguduses on seoses eriolukorraga ellu kutsutud uus projekt #wort_tat (sõna_tegu). Kuna desinfitseerimise puudumisel ei olnud esialgu võimalik ka kirikuuksi avatuna hoida, kirjutati pastor Claudia Heyneni eestvedamisel kiriku ja teiste kogudusehoonete seintele kriidiga ligi 30 piiblisalmi ja muud sobivat mõttetera, näiteks: „Ole vahva ja tugev! Ära kohku ja ära karda, sest Issand, su Jumal, on sinuga kõikjal, kuhu sa lähed!” (Jos 1:9) „Olge rõõmsad lootuses, vastupidavad viletsuses, püsivad palves!” (Rm 12:12) „Jumal on armastus ja kes püsib armastuses, püsib Jumalas ja Jumal püsib temas.” (1Jh 4:16) „Kandke üksteise koormaid, nõnda te täidate Kristuse seadust.” (Gl 6:2) „Ärge siis hakake muretsema homse pärast, sest küll homme päev muretseb ise enese eest!” (Mt 6:34)

Algsest mõtteväljatusest tekkinud ettevõtmine kujunes oodatust hulga suuremaks ja viljakamaks projektiks. Esimene eesmärk oli pakkuda möödujatele kriisiolukorras tsitaatide kaudu mõtteainet, tuge ja lohutust. Piiblisalme hoone seintele kirjutades tekkis aga nii pastoril kui teistel töötajatel lisaks huvitavaid vestlusi naabrite ja juhuslike möödujatega. „Meil on sellisteks vestlusteks praegu rohkem aega, rahu ja kannatlikkust,” kirjutab pastor Heynen. Samas tehakse iga paari päeva tagant projektifotodest sama temaviiduga postitus instagrami, Facebook’i ja Twitteri kaudu. Nii jõuab sõnum muidugi ainult interneti kasutava ringkonnani, kuid nende hulgas on ka kirikukaugemaid inimesi.

Palju on lahtisi küsimusi

Kristuse kogudusest (**Christkirchengemeinde**) kirjutati, et sealsed pastorid hoolitsevad eriti vanemate koguduseliikmete eest, kes kuuluvad viiruse riskigruppi. Kuna vanadekodude külastamine on keelatud, lindistab pastor Ulrike Brand videopalvuseid, mida vanadekodudes sealsetele elanikele näidatakse. Pühapäevased jumalateenistused lindistatakse varem ja need on autoriõiguslikel põhjustel YouTube’is nähtavad vaid laupäeva õhtust kuni järgmise teisipäeva õhtuni. Mõned teenistused on kuulutatavad ka podcasti-versioonis. Koguduse vaimulikud näevad teenistuste koostamisega palju vaeva. Nende eesmärk on, et inimesed saaksid realselt kaasa laulda ja kaasa palvetada. Vanematele koguduseliikmetele, kes interneti ei kasuta, saadetakse soovi korral jumalateenistuse või palvuse tekst postiga koju.

Ülestõusmispühadel riputati Kristusekiriku peaukse külge nõoriga palvuseteksti rullikesed ja pandi välja pühadeküünlad, mida inimesed meelsasti koju kaasa võtsid. Kaks noort mängisid ülestõusmispüha hommikul pärast kellahelinat kiriku vastas asuva pastoraadi aknal puhkpillidel koraali “Kristus on tõusnud”. Koguduse noored riputasid kirikuaia puude otsa “õnnistust kaasavõtmiseks”.

Vaimulikel tuleb telefoni teel teha ka palju hingehoiutööd, sest paljud inimesed ei tule toime üksinduse ja eraldatusega. Praegusel keerulisel ajal on raske aktsepteerida, et on keelatud minna jumalateenistusele, kust saaks lootust ja tuge armulauda vastu võttes ja koos palvetades.

Kõik töövormid, mida **Rendsburgi kogudustes** praegu kasutatakse, on vaid hädapärased ega asenda koguduseliikmete jaoks füüsilist kogunemist. Sellepärast loodavad ja paluvad inimesed, et see raske aeg peagi läbi saaks. Öhus on palju küsimusi. Kuidas saab jumalateenistusi pidada tulevikus? Kas peab kandma näomaski? Kas võib kasutada lauluraamatuid? Kas peab saatma inimesi kirikukselt tagasi, kui lubatud arv on täis? Kuidas ja millal saab jälle kirikus jagada armulauda?”

Ülestõusmispühade sõnum kõnetab kriisi ajal.

Schmalkaldeni kirikuringkonna dekaan Ralf Gebauer kirjutab, et praegune olukord Saksamaal on enneolematu, kuid piirangud on igati mõistlikud ja vajalikud: “Kogunemiskeelust kinnipidamine väljendab suurt ligimesearmastust, sest nii võetakse kaitse alla eelkõige riskirühma kuuluvad inimesed.” Dekaan Gebauer ütles ka kohalikule ajalehele, et praegusel kriisiajal on väga oluline just ülestõusmispühade sõnum: “Surm ei võidutse, vaid Jumal loob surma kaudu uue elu.”

Schmalkaldeni kirikuringkonna koguduste töötajad on kriisiaega sisustanud suure südame ja fantaasiaga. Lisaks videopalvustele, telefonikõnedele ja pühadetervitustele oli mõnes kirikus võimalik ülestõusmispühadel küünlaid kaunistada, muusikat kuulata, küünlavalgust koju kaasa võtta, lilledega Ülestõusnu risti kaunistada või kirikust pühademaistusi otsida.

Saksa kirik tegi oma liikmetele kättesaadavaks ka koduse armulaua pidamise korra ja julgustas kodus

perega armulauda pidama.

Inimesed nii Soomes kui Saksamaal igatsevad tagasi “normaalset” elu, aga millal see päriselt saabub, ei ole ette näha. Väga suurt tähelepanu pööratakse üleminekuajale, et mitte kutsuda esile uusi haiguspuhanguid. Üks positiivne asi selle kriisi juures on kindlasti ka see, et inimesed on õppinud hindama seda, mis neil on: oma kodu, tervist, perekonda...

Soome ja Saksa sõbrad soovivad kõigile Haapsalu koguduse liikmetele palju tervist, õnnistust, Jumala hoidmist ja peatset jällenägemist.

Sõpruskogudusi küsitlesid Kalle Jätša ja Maria Strauss

Pilte sõpruskogudustelt Saksamaal.

Pilte sõpruskogudustest Soomes.

SÜNNIPÄEVAD MAIS.

1. mai	Mai-Ellen Koop Rutt-Regina Kelviste Saima Lillep Ants Murd Maie Soon Mai Liivamäe Janar Testmann	78
2. mai	Maret Peikel Aase Saareväli	85
4. mai	Tõnis Teller	
5. mai	Aet Peterson Kaili Saarkopli-Kõre	
6. mai	Tõnis Vare Jane Möll	35
7. mai	Heli Murik Kaido Erik	71
9. mai	Maie Juur	74
10. mai	Janelin Reimets	
11. mai	Aidi Vallik	
13. mai	Jako Tomingas	
17. mai	Hardi Lämmergas Keity Kurst Maxwell Konstantin Weyandt Lisandra Leit	15
19. mai	Valeri Valikov Maximus Parbus	5
20. mai	Liis Notton	35
23. mai	Janek Herzmann Kaire Marttila	40
24. mai	Viljar Vunk	
25. mai	Sonja Karydi	
26. mai	Peeter Paenurm Andres Aviste Katrín Kaasik	
28. mai	Milvi Pärn Triin Leit Janek Ratas Thomas Sägi Helery Pokk	70
29. mai	Sirje Ehala Olavi Post Keiu Barndök Katrína Kivi	
31. mai	Kregor Kuuskla	

PALJU ÕNNE JA ROHKET ÕNNISTUST SÜNNIPÄEVALASTELE

MEENUTUSI APRILLI KUUST

12. aprill – Kristus on üles tõusnud. Paasaküünla süütamine Jaani kirikus.

Kirikumees Arno tervitab kõiki.

Paasapäeva laud on kaetud.

Koguduse juhatuse e-koosolek 26. aprillil.

Naiskodukaitse mälestuspäeval Emaaltari ees.

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNESE KOGUDUS.

KOGUDUSE KANTSELEI. Kooli tn 6, on ajutiselt suletud.

Kohtumine koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäega palutakse kokku leppida telefon 5280635.

Kohtumine koguduse abiõpetaja Kristo Hüdliga palutakse kokku leppida telefon 56952758.

Telefon 473 7166, 473 7167.

E-post haapsalu@eelk.ee

Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>

Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu

Pangakonto IBAN EE811010602003965006 (SEB);
IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK).

Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-posti aadress lisatakse kirjasaaajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

Diakoonia annetasmüük on ajutiselt suletud.

Eesti kiriku elust saab lugeda <https://e-kirik.eelk.ee/> <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

TOIMETUS.

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 5280 635.

Kristo Hüdsi E-post: kristo.hudsi@eelk.ee 56952758

Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com

Lydia Kalda E-post: lydia.kalda@hotmail.com .

Lia Salumäe E-post: liasalumae@hotmail.com 53039 835.

Lehte Ilves E-post: lehte.ilves@gmail.com

Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee

Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de

Tiia Laar E-post: tiia.laar@gmail.com

Teno Ilves E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub alates septembrist 2008. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soove, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.

